

Paragrafer, at, medens Valgretten til Landstinget kun kan udøves paa eet Sted nemlig der, hvor Valgretten til Folketinget udøves, saa er det anderledes med Valgbarheden; thi der er ikke i den følgende Paragraf sagt noget Saadant, uaftet der havde været stærk Opfordring dertil, hvis det havde været Meningen. Jeg tror derfor fremdeles, at det ikke vil være heldigt at vedtage en saadan Bestemmelse, og efter at jeg nu har hørt, at det egentlig er dette, man tilsigter ved dette Lovforslag, og det, som er Pointen i Sagen, saa er jeg tilbøielig til at stemme mod Forslagets Dørgang til 2den Behandling.

Indenrigsministeren: Jeg skal ikke under denne 1ste Behandling forlænge Diskussionen med at omtale enkelte Bestemmelser i Lovforslaget; men jeg ønsker dog at gaa lige over for det ærede Medlem fra Falster (Clausen), at, naar jeg har paaberaabt mig en Rancelliskrivelse af 1842 som fortolkende Opfattelsen af Retten til at gjøre den kommunale Valgret og Valgbarhed gjældende paa forskjellige Steder, saa maa det ærede Medlem ikke tro, at den ældre Lovgivning af 1837 og 1841 udtalte eller gav Anledning til at formode, at man vilde gjøre nogen anden Opfattelse gjældende med Hensyn til Valgret og Valgbarhed i de kommunale Anliggender, end den senere Lovgivning har gjort gjældende paa dette Omraade; thi om denne end i enkelte Detailler har forandret de tidligere Bestemmelser, saa har den dog holdt sig i den ældre Lovgivnings Spor. Vi have i det Hele ikke enten i Landkommunalloven eller i Kjøbstadkommunalloven gjort et betydeligt Spring i Opfattelsen af de kommunale Forholds Natur; tværtimod tør man endog saa sige, at der paa dette Omraade er foregaaet en meget rolig og besindig Udvikling af den ældre Tilstand. Naar jeg derfor med Hensyn til dette Forhold paaberaaber mig Rancelliskrivelsen af 1842, saa er det netop, fordi der ikke i den senere, efter Grundlovens Tid udfomne kommunale Lovgivning kan siges paa dette Omraade at være sket nogen som helst Afvigelse i Opfattelsen af det Begreb, som skulde være afgjørende med Hensyn til Bestemmelserne om, hvilken Andel man maa tage i flere Kommuner's kommunale Styrelse. Det er jo utvivlsomt, at den Bestemmelse maa nøie fastholdes i Forbindelse med at have en kommunal Interesse i de forskellige Kommuner, at man tillige har Bopæl i dem. Det er jo en af de almindelige Betingelser for overhovedet at kunne udøve den kommunale Valgret; men er denne Betingelse til Stede, saa skjønner jeg ikke, at der er nogen som helst Grund til, at Forholdet skulde opfattes anderledes efter 1849 end før 1849, for at tage det Vendepunkt i vor hele Udvikling, som jeg antager, at det ærede Medlem tænkte nærmest paa, den Gang han havde Ordet. Naar det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) fremhævede

det utvivlsomme Sammenligningspunkt, der er mellem en Høiesteretsafgjørelse og Landstingets Afgjørelse i det her berørte Tilfælde, nemlig at de begge to være Fortolkninger, og dermed troede at have godtgjort, at saa kunde man ogsaa paa alle andre Punkter anvende den af mig brugte Sammenligning, saa tror jeg dog at maatte bemærke, at, medens Landstingets Fortolkning gjaldt en dets egen Sammensætning vedrørende Lov, saa gjaldt Høiesterets Fortolkninger ikke nogen Høiesterets vedrørende Lov, men derimod en af Landets almindelige Love. Hvis jeg havde bestridt Lovligheden af det fremkomne Forslag, saa kunde det ærede Medlem derimod have gjort sine Indvendinger gjældende, men da jeg kun har udtalt min Lov til om, hvorvidt Forslaget var tilstrækkelig hensynsfuldt imod det andet Thing, saa forekommer det mig, at man ikke kan drage den Slags Sammenligninger, som det ærede Medlem gjorde. Naar det ærede Medlem opfordrede Thinget til at støtte ham, hvor Gang han modsatte sig Indenrigsministerens Overgreb, saa opfordrer jeg det høie Thing til det Samme; men jeg gjør ved Siden deraf den Henstilling, om det kan anses for et Overgreb, at man lige ud udtaler sin Mening om foreliggende Spørgsmaal. Jeg antager, at, ligesom ethvert Medlem hævder for sig ubetinget Frihed til i denne Sal at udtale sin Mening, saaledes maa vel den samme Frihed kunne hævdes fra Ministerbænken, og jeg tror ikke, at det høie Thing nogeninde vil anse det for et Overgreb, naar der ikke foreligger Andet end en fri Udtalelse om et foreliggende Thema.

Tauber: For nogle faa Dage siden hørte vi, at den ærede Minister paa en Maade selv erklærede sig for det sjællandske Jernbaneselskabs Advokat, og jeg tror i alt Fald med samme Ret som den Gang at kunne opfatte hans Stilling her i Dag mere som Landstingets Advokat end som Indenrigsminister. Jeg længes derfor efter at høre den ærede Minister udtale sig rent og klart som Indenrigsminister i Stedet for som Advokat for en eller anden Institution.

Formanden: Det turde maaske være rigtigt, at jeg strax minder om, at den høitærede Minister dog fralagde sig en saadan Betegnelse, og jeg skal tillige udtale, at jeg, den Gang Udtrykket faldt, under den Diskussion, som det ærede Medlem sigter til, havde mine Lov om, hvorvidt jeg ikke strax skulde gjøre en Mobbemærkning. Jeg fandt ikke den Gang tilstrækkelig Anledning dertil; men jeg vil dog sige, at Udtrykket ikke er vel egnet til Fortsættelse af en rolig Forhandling, om end man antager, at den, der fremsætter den, ikke i Virkeligheden dermed vil fremsføre nogen Fornærmelse.

Tauber: Jeg skal da kun bemærke lige